

Plán výchovy a péče

NÁŠ SVĚT

Platnost dokumentu 1.9.2026

Plán výchovy a péče

PROVOZOVATEL: Mateřská škola Chlum u Třeboně
IČO: 709 866 14
Zastoupena: Mgr. Magdalenou Cuřínovou
Kapacita: 18 dětí
Zahájení provozu Dětské skupiny: 1. 9. 2026

Plán výchovy a péče vymezuje základní požadavky a podmínky pro činnost v dětské skupině. Činnost v dětské skupině má charakter působení výchovy a péče, klade důraz na socializaci dětí ve vrstevnické skupině s ohledem na individuální přístup pečujících osob k dítěti.

Charakteristika plánu výchovy a péče

„Pomoz mi, abych to dokázal sám“ Maria Montessori

Péče a výchova v dětské skupině Chlum u Třeboně probíhá v úzké spolupráci s rodiči dětí. Snažíme se, aby ve vztahu mezi pečujícími osobami a rodiči panovala oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Práce s dětmi v DS vychází z individuálních potřeb, věku, schopností a zájmů každého dítěte.

Důraz je kladen na vytváření bezpečného, laskavého a podnětného prostředí. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou, které je věnována největší část dne.

Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

V prvních dnech a týdnech pomáháme dětem s jejich adaptací na nové prostředí. Děti se učí odloučit od svých blízkých, navazovat kontakty s vrstevníky, s novou „tetou“, seznamují se základními pravidly fungování v dětské skupině. Postupně jsou děti podle jejich individuálních možností zapojovány do dalších činností, které rozvíjejí jejich fyzické, psychické i sociální schopnosti.

Činnosti s nejmenšími jsou zaměřeny na vytváření návyků, zvládání sebeobsluhy a podpoře samostatnosti.

Dále se zaměřujeme na vytváření podnětného prostředí, ve kterém prostřednictvím každodenních činností podporujeme přirozenou zvědavost, samostatnost, zdravé sebevědomí a radost z objevování.

Naším cílem je vytvořit pro děti pohodovou atmosféru, ve které se děti budou cítit v bezpečí a přijímané.

Adaptační plán

Součástí plánu výchovy a péče je adaptační plán, jako samostatný dokument.

Důležitost vnímáme v citlivém přístupu k dětem při jejich zvykání na nové prostředí dětské skupiny. Děti si zvykají na nové kamarády, chůvy, pravidla, jiný režim... Tyto změny se mohou projevit v chování a projevech dítěte. Důraz je kladen na citlivé přijetí, klidné vystupování, toleranci a empatii, aby dítě mohlo postupně získávat důvěru k pečujícím osobám. Důležitá je vzájemná komunikace mezi DS a rodiči.

Podmínky péče a výchovy

Prostorové a materiální podmínky

Dětská skupina je provozována v prostorech, jejímž vlastníkem je městys Chlum u Třeboně. Budova je nově zrekonstruovaná odpovídá, technickým a hygienickým normám pro poskytování péče o děti v dětské skupině. Jsou dodržována pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Součástí objektu dětské skupiny je venkovní terasa, která se využívá zejména k pohybovým aktivitám. Další prostorem je jídelna, která slouží ke stravování. K odpočinku dětí slouží samostatná ložnice.

Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb, hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.

Hlavní místnost je vybavena nábytkem a hračkami, které jsou umístěny pro děti na dostupných místech. Dětem je umožněno samostatně hračky využívat.

Hračky, pomůcky a ostatní doplňky jsou pravidelně doplňovány a obnovovány.- respektují věkové složení dětí.

Prostorové uspořádání je plně vyhovující pro individuální i skupinové činnosti dětí.

Psychosociální podmínky:

Výchova a péče se v dětské skupině uskutečňují nepřetržitě v průběhu celého dne prostřednictvím všech činností tak, aby byly vyvážené a vzájemně provázané, obsahově zajímavé a respektovala specifické potřeby věkových skupin dětí a jejich individuální potřeby.

Respektujeme potřebu spánku, odpočinku, hry, volného pohybu

Vytváříme pozitivní sociální klima - přátelské vztahy, bezpečné sociální prostředí, příležitosti k prožívání radosti a uspokojení

Poskytujeme psychickou podporu, trpělivost, uznání a povzbuzení

Dodržujeme pravidelný režim a řád, což přináší dítěti pocit jistoty

Režim dne upravujeme s ohledem na potřeby dětí. Největší prostor věnujeme volné hře.

Střídáme aktivity spontánní a řízené, aktivní činnosti střídáme s klidovými

Zajišťujeme dětem dostatek pohybu v průběhu celého dne a každodenního pobytu venku

Doba odpočinku po obědě je určena k relaxaci. Dětem čteme, vyprávíme, nabízíme relaxační hudbu či ukolébavky. Pro nespavé děti jsou zajištěny klidové aktivity tak, aby nerušily ostatní děti - prohlížení obrázkových knih, omalovánky...

Podmínky přijetí dítěte se specifickými potřebami

Před přijetím takového dítěte posuzujeme, zda mu dokážeme ve skupině zajistit bezpečnou a kvalitní péči. Důležitá je v tomto případě osobní konzultace s rodiči. Dětská skupina může požadovat informace o jeho zdravotním stavu, vývojových potřebách a dalších skutečnostech, které mohou mít vliv na zajištění bezpečné péče.

Při rozhodování o přijetí posuzujeme :

- o jaké znevýhodnění se jedná
- míru samostatnosti
- schopnost komunikovat své potřeby
- přijímání režimu skupiny a pravidel
- stravování, hygienu, oblékání
- pohyb a případná omezení
- míru individuální pomoci
- bezpečnostní rizika

V případě přijetí dítěte se po dohodě s rodičem stanoví podmínky péče.

Pokud dítě vyžaduje rozsah individuální podpory a péče v takové míře, kterou není možné vzhledem k podmínkám personálním, prostorovým nebo organizačním zajistit, může být dítě odmítnuto. Rodičům je doporučena konzultace s dalšími odborníky.

..

Personální podmínky

Výchova a péče je v dětské skupině poskytována pečujícími osobami splňujícími zákonné požadavky. Pečující osoby jsou pravidelně proškoleny v kurzech první pomoci a průběžně rozvíjejí své znalosti prostřednictvím dalšího vzdělávání v tématech, které se týkají práce s dětmi.

Počet pečujících osob odpovídá danému počtu dětí.

Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených společných pravidel

- vytváříme prostředí založeno na důvěře, pocitu bezpečí, jistoty a lásky
- prostředí založeno na existenci řádu a pravidel

- napomáháme socializaci dětí ve skupině vrstevníků
- respektujeme individuální a věkové zvláštnosti dětí
- vedeme děti k dodržování správných hygienických návyků, k podpoře samostatnosti a sebeobsluhy
- napomáháme osvojování žádoucího chování a základních pravidel ve společnosti
- každý den (s ohledem na počasí) využíváme pobytu venku
- podporujeme vnitřní i vnější motivaci dětí
- využíváme metod názornosti, přiměřenosti, posloupnosti, aktivity, uvědomělosti, trvalosti a všestrannosti
- dbáme na zajištění bezpečnosti dětí

Životospráva

V rámci denního režimu je stanovena doba na stravování.

Dětem je poskytována pestrá, vyvážená strava, která je zajišťována z jídelny sousední mateřské školy. Respektujeme individuální potřeby dítěte.

Při jídle vytváříme příjemnou atmosféru, děti do jídla nenutíme, ale motivujeme.

Podporujeme jejich samostatnost

Pitný režim – děti mají po celý den volný přístup k pití. Nabízíme neslazené čaje a vodu.

Hygienické návyky – vedeme děti k pravidelnému mytí rukou, používání toalety a k rozvoji sebeobsluhy. Děti jsou postupně vedeny, v rámci jejich možností, k samostatnému servírování při svačině a obědě.

Bezpečnostní podmínky

Všechny prostory, kde se děti pohybují jsou uspořádány tak, aby eliminovaly riziko úrazu u dětí.

Nábytek a vybavení je stabilní. Hračky odpovídají věku dětí, kontrolujeme jejich bezpečnost.

Děti nesmí zůstat bez dozoru pečující osoby.

Zvýšenou pozornost věnujeme různým přesunům dětí, pobytu venku a hygieně.

Pro pobyt venku vyhledáváme vždy bezpečné prostředí, je zajištěn odpovídající počet pečujících osob.

Dítě předáváme pouze rodiči nebo osobě, kterou rodič k vyzvedávání pověřil.

DS má stanovený postup při vzniku úrazu.

Lékárnička je pravidelně doplňována.

Pečující osoby jsou seznámeny s pravidly DS, pravidelně proškoleny v oblasti BOZP a PO.

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči začíná již před nástupem dítěte - informativní schůzka, dotazník o dítěti, možnost pobývat s dítětem při organizovaných akcích na zahradě, či v dětské skupině

DS podporuje rodinou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Ve vztazích mezi personálem a rodiči je snahou vytvořit otevřené a vstřícné prostředí, kde panuje důvěra, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Vzájemná spolupráce obou stran podporuje plynulou adaptaci dítěte na prostředí DS a jeho celkovou pohodu.

Rodiče mají možnost konzultovat s pečujícími osobami otázky týkající se dítěte

Rodiče jsou informováni o potřebách a pokrocích dítěte

Rodiče mají možnost aktivně se podílet na dění v DS, účastnit se různých programů a pod.

Rodiče jsou informováni o plánovaných akcích, změnách a důležitých organizačních záležitostech.

Pečující osoby i ostatní zaměstnanci zachovávají důvěrnost informací týkajících se dítěte a jeho rodiny

HRA jako hlavní náplň dne

Hlavní náplní dne je hra, která je pro dítě nejdůležitější formou učení. Prostřednictvím hry dítě objevuje svět, rozvíjí řeč a komunikaci, posiluje pohybové dovednosti – jemnou a hrubou motoriku, rozvíjí myšlení a tvořivost. Hra podporuje sociální dovednosti – dítě se učí spolupracovat, komunikovat s ostatními, podělit se o hračku.

Nabízíme hry:

- manipulační
- námětové
- konstruktivní
- pohybové
- didaktické
- tvořivé
- hudební a výtvarné
- společenské s pravidly

Pro nejmenší děti je nejdůležitější volná hra, kterou chůvy citlivě podporují a doplňují různými nabídkami činností.

Kromě činností spontánních vyváženě zařazujeme činnosti řízené, skupinové či individuální činnosti.

Formy činností

Pohybové aktivity

Činnosti pro rozvoj jemné i hrubé motoriky, podpora fyzického vývoje dítěte

Relaxační činnosti

Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - osvojování písni a říkadel, rytmická cvičení, činnosti pro rozvoj sluchového vnímání

Manipulační, smyslové a psychomotorické hry

Výtvarné a pracovní činnosti, práce s různými materiály

Sebeobslužné činnosti

Činnosti k rozvoji představivosti a fantazie,

Komunikační aktivity: diskuze, rozhovory, vyprávění, interpretace zážitků, práce s knihou

Aktivity k rozvoji rozumových a poznávacích schopností o okolním světě

Činnosti přibližující svět kultury

Realizace společných zábav a slavností

Činnosti k získávání orientace ve svém okolí

Činnosti směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí

Činnosti na rozvoj paměti, myšlení, pozornosti a představivosti

Činnosti k posilování vzájemných vztahů ve skupině

Naše rituály

Rituály poskytují dítěti pocit bezpečí, jistoty a předvídatelnosti. Pravidelně se opakující činnosti pomáhají dětem orientovat se v průběhu dne a usnadňují přechody mezi jednotlivými aktivitami

Ranní přivítání – první kontakt mezi chůvou a dítětem

Ranní kruh – věnování si společné pozornosti - pozdravení všech zúčastněných písničkou, básničkou, krátké povídání nad tématem

Mytí rukou – krátká říkanka

Rituál před svačinou a obědem – básnička

Úklid hraček – společná písnička, říkanka, která dětem signalizuje, že je čas uklidit

Přechod ven – společné oblékání s podporou samostatnosti

Před odpočinkem – pohádka, ukolébavka, relaxační hudba nebo krátké povídání

Oslavy narozenin – narozeninová korunka, písnička, přání od ostatních

Témata, která během roku zařazujeme

Témata, která jsou níže uváděná slouží pečujícím osobám jako nabídka. Pečující osoby mají prostor nabízená témata tvořivě rozvíjet do různých činností a aktivit s dětmi. Délka jednotlivých témat se odvíjí od možností a zájmu dětí. Charakter aktivit reflektuje roční období, kalendářní rok i místní, kulturní a přírodní možnosti.

Činnosti jsou vytvářeny tak, aby přispívaly k rozvoji dítěte v oblasti biologické, psychologické a sociální.

PODZIM

Do kolektivu přicházejí nové děti, z čehož vyplývá náš hlavní úkol – pomáhat dětem s adaptací, se začleněním a hledáním místa ve skupině, s poznáváním nových kamarádů a přijímáním pravidel nového prostředí.

Postupně se budeme snažit děti začleňovat do různých aktivit a činností.

Přechod babího léta k chladnějšímu počasí nám dávají příležitost k pozorování změn v přírodě.

Příroda nabízí velkou barevnou rozmanitost, ranní mlhy, vítr i deštivé počasí. Vrcholí sklizeň v zahradách a na polích, zvířátka se chystají k zimnímu spánku. Toto všechno nám bude inspirací pro činnosti s dětmi.

Můžeme pouštět draka, pracovat s podzimními barvami, plody podzimu nabídneme dětem k objevování, ke hrám, tvoření a manipulaci.

I podzim má své tradice a svátky a my se s nimi seznámíme.

Září

Seznámení s novými dětmi, prostředím a chůvami
Podpora začlenění do kolektivu a podpora vytváření bezpečné vazby na pečující osoby
Moje značka a moje místo ve skupině
Postupné přijímání pravidel skupiny

Říjen

Podzimní barevné čarování

Dary podzimu na zahradě a na poli

Tajemství stromů

Dýňové tvoření

Listopad

Blížící se zima – povídání o počasí

Dušičkové čtení a povídání

Moje rodina

Svátek svatého Martina

ZIMA

Hlavním cílem bude umožnit poznávat zimu přirozeně a prostřednictvím vlastních zkušeností, prožitků, her a objevování. Budeme pozorovat změny v přírodě, počasí, sníh, led a užijeme si bobování. Poznáme zimní tradice, zvyky a svátky - Mikuláš, Adventu a Vánoce

Oslavíme Masopust. Budeme objevovat, jak se v zimě mění život zvířat a ptáků. Pomůžeme ptáčkům doplnit zásoby jídla na zimu.

Zařadíme povídání, říkadla, písničky a pohádky se zimní tematikou.

PROSINEC

Adventní čas
Zvyky a tradice
Vánoční zpívání, tvoření a pečení
Vánoční vyprávění

LEDEN

Povídám, povídám pohádku...
Zvířátka a ptáčky v zimě
Zimní počasí a radovánky – sníh, led
Tři králové

ÚNOR

Masopustní veselí - zvyky a tradice, maškarní bál

Svátek svatého Valentýna - zamilované tvoření

Moje tělo

Zimní vyprávění

JARO

Jarní období přináší mnoho možností k pozorování probouzející se přírody a změn počasí. Láká k venkovním pohybovým hrám a objevování nového života.

Jaro probouzí první jarní květiny, stromy a trávu. My si můžeme zahrát na zahradníky a zasít první semínka, pečovat o rostlinky nebo poznávat první zeleninu.

Začíná více svítit slunce, vidíme první hmyz, přilétají druhy ptáků, kteří si stavějí hnízda a můžeme poslouchat je jejich zpěv.

Rodí se první mlád'ata.

Oslavíme Velikonoce a připomeneme si jejich tradice.

BŘEZEN

Vítání jara - pozorování probouzející přírody – zapojení našich smyslů,
Zvířata a jejich mlád'ata
Šel zahradník do zahrady
Z pohádky do pohádky

DUBEN

Velikonoční zvyky a tradice
Den Země
Půda a její tajemství
Svátek čarodějnic

KVĚTEN

Co kolem nás kvete

Život v trávě

Moje rodina

Svátek maminek

LÉTO

Letní období přináší příležitosti k pobytu venku, poznávání přírody, pohybu a objevování. Nabízí prostor pro vodní hry, tvoření, experimentování a společné zážitky. Můžeme poznávat květiny, bylinky, hmyz v trávě, broučky a motýli. Můžeme si připravit různé druhy ovocných pokrmů a poznávat ovoce různými smysly.

Léto je čas koupání a výletů. Budeme poznávat svět v rybníku – ryby, žáby a jiné živočichy. Poznáme dopravní prostředky, kterými můžeme cestovat. A vydáme se třeba do Zoo, což nám může být inspirací k poznávání exotických zvířat. S dětmi oslavíme Den dětí.

ČERVEN

Den dětí

Rybník a život ve vodě

Léto tančí a zpívá

Svátek tatínků

ČERVENEC A SRPEN

Cesta kolem světa

Zvířátka v ZOO

Doprava a dopravní prostředky

Mořský svět – hravé letní tvoření

Dary léta na zahradě na poli

Srpnová pohádka

Ohlédnutí za časem výletů a dovolených

Plán výchovy a péče v naší dětské skupině chápeme jako otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplňovat a měnit.

V Chlumu u Třeboně, dne 17.8.2026

Vypracovala: Mgr. Magdalena Cuřínová